

Sygn. akt VIII Ka 817/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 stycznia 2013r.

Sąd Okręgowy w Białymstoku VIII Wydział Karny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący SSO Ilona Simonowicz

Protokolant Aneta Chardziejko

po rozpoznaniu w dniu 29.I.2013r.

sprawy **E. K.**

obwinionego z art. 157 §1 kw i art. 119 §1 kw

na skutek apelacji, wniesionej przez obwinionego

od wyroku Sądu Rejonowego w Bielsku Podlaskim Zamiejscowego VIII Wydziału Karnego z siedzibą w Siemiatyczach

z dnia 25 lipca 2012r. sygn. akt VIII W 454/11

I. Zaskarżony wyrok zmienia w ten sposób, iż datę popełnienia czynu z art. 119 §1 kw opisanego w pkt. II ustala na okres od 1 września 2011r. do 7 września 2011r.

II. W pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy.

III. Zwalnia obwinionego od kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

UZASADNIENIE

E. K. został obwiniony o to, że:

I. w okresie od 1 września 2011 roku do 13 września 2011 roku w miejscowości (...) gm. D. nie opuścił części działki nr (...) należącej do A. i K. K. wbrew żądaniu osoby uprawnionej, tj. o wykroczenie z art. 157 § 1 kw

II. w okresie od 1 września 2011 roku do 13 września 2011 roku w miejscowości (...) gm. D. dokonał kradzieży trawy wartości 240 zł z działki nr(...) na szkodę A. i K. K., tj. o wykroczenie z art. 119 § 1 kw

Sąd Rejonowy w Bielsku Podlaskim wyrokiem z dnia 25 lipca 2012r. sygn. akt VIII W 454/11 obwinionego E. K. uznał za winnego popełnienia zarzucanych mu czynów i za to na mocy art. 119 §1 kw w zw. z art. 9 §2 kw skazał go na karę grzywny w wysokości 300 zł. Obciążył obwinionego stosowną opłatą od kary oraz zryczałtowanymi wydatkami postępowania.

Powyższy wyrok w całości zaskarżył obwiniony. Z treści apelacji wynika, iż zarzucił wyrokowi błąd w ustaleniach faktycznych, niewłaściwą ocenę dowodów, w tym zwłaszcza opinii biegłego geodety, nadto nie ustosunkowanie się do złożonych przez niego w toku postępowania sądowego wniosków dowodowych i nie przeanalizowanie uprzednio zapadłych wyroków, które dotyczyły takich samych zdarzeń, a co skutkować winno umorzeniem niniejszej sprawy jako już rozstrzygniętej. W konkluzji obwiniony wniósł o jego uniewinnienie lub o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja obwinionego jako całkowicie niezasadna nie zasługuje na uwzględnienie. Sąd Okręgowy nie podzielił zarówno jej zarzutów, jak i wniosków końcowych, aczkolwiek wniesienie apelacji spowodowało zmianę zaskarżonego wyroku, ale w zakresie ustaleń nie kwestionowanym przez obwinionego, a mianowicie w zakresie daty popełnienia czynu z pkt. II.

Generalnie należy wskazać – wbrew zarzutom i wywodom apelacji – iż ustalenia Sądu Rejonowego co do obu zdarzeń objętych zarzutami są prawidłowe, a analiza i ocena zgromadzonego materiału dowodowego została przeprowadzona zgodnie z obowiązującymi zasadami postępowania w sprawach o wykroczenia i zwłaszcza nie można jej uznać – jak zarzuca apelacja – za dowolną. W konsekwencji należy uznać, iż poczynione w oparciu o ujawniony w sprawie materiał dowodowy ustalenia faktyczne w sposób bezsporny i jednoznaczny wykazały sprawstwo i winę obwinionego w zakresie obu zarzucanych mu czynów (po nieznacznej modyfikacji daty czynu z pkt.II).

Odnosząc się do poszczególnych zakwestionowanych w apelacji ustaleń faktycznych wskazać należy, co następuje.

Ustalenia faktyczne co do tego, kto był na czas popełnienia obu czynów właścicielem działki nr (...) są prawidłowe, albowiem na okoliczność darowizny tej działki A. K. przedłożył w toku postępowania sądowego akt notarialny z darowizną na rzecz córki B. K. z dnia 23.11.2011 r. (k.107), a zatem – wbrew argumentom apelacji – w dacie objętej zarzutami właścicielami, a tym samym pokrzywdzonymi w nin. sprawie byli A. i K. K., a nie B. K.. Okoliczność odnośnie aktu darowizny nie została więc – wbrew twierdzeniom apelacji – zatajona. Bez znaczenia pozostają w związku z powyższym podnoszone w apelacji okoliczności, czy przy przekazywaniu działki były dokonywane wyrysy.

Za prawidłowe należy także uznać ustalenia faktyczne co do przebiegu granicy między działkami (...). Należy podkreślić, iż kwestia przebiegu tej granicy była w niniejszej sprawie kwestią najbardziej istotną, gdyż bezpośrednio rzutowała na odpowiedzialność karną obwinionego w zakresie obu zarzucanych mu czynów. Sąd Rejonowy ustalenia faktyczne w tym zakresie oparł przede wszystkim na pisemnej opinii biegłego geodety, która była sporządzona do sprawy VIIIW 429 /10. Z uwagi na fakt, iż opinia pisemna koncentrowała się głównie na przebiegu granic użytkowania obu działek (wyznaczonych przez konkretne, odmienne uprawy), a nie precyzowała sposobu oznaczenia przez biegłego granicy prawnej, w odniesieniu do której dopiero możliwe było wskazanie która ze stron użytkuje nieprawnie daną działkę, Sąd Okręgowy przedmiotowy dowód uzupełnił, dopuszczając na rozprawie odwoławczej uzupełniającą, ustną opinię biegłego (k. 241v). W toku przesłuchania biegły w sposób bardzo jednoznaczny i nie budzący wątpliwości wyjaśnił, w jaki sposób w toku wykonywania opinii z dnia 21 czerwca 2011r. została oznaczona granica prawna między działkami (...), oznaczona na szkicu dołączonym do opinii pisemnej linią biegnącą między punktami B i C, podając metodę jaką zastosował przy jej oznaczeniu (k. 242- 242v). Tym samym argumenty co do przebiegu tej granicy, podnoszone przez obwinionego tak w apelacji, jak i na rozprawie odwoławczej – iż została ona nieprawnie przesunięta przez A. K. w roku 2009 – należy uznać za całkowicie niezasadne i chybione i nie mogące skutecznie obalić ustaleń faktycznych poczynionych w tym zakresie przez Sąd Rejonowy. Z powyższych względów za chybione należy także uznać zarzuty obwinionego co do sposobu wykonania przedmiotowej opinii przez biegłego, zwłaszcza co do dokonania oględzin obu działek w dniu 20 czerwca 2011r. oraz sposobu dokonania ich pomiaru (wg obwinionego – był brak takich pomiarów w odniesieniu do istniejących punktów granicznych pomiędzy działkami (...)). W ocenie Sądu Okręgowego przedmiotowa opinia po jej uzupełnieniu jest jednoznaczna, pełna i nie nasuwa żadnych wątpliwości jako wykonana przez podmiot fachowy. Z uwagi na czas wykonania przedmiotowej opinii (czerwiec 2011r.) należy uznać, iż miała ona pełne odniesienie do sprawy niniejszej i że została prawidłowo wykorzystana w niniejszym postępowaniu. W tym miejscu należy odnieść się również do argumentów apelacji co do naruszenia praw obwinionego jako strony w czasie wykonywania przedmiotowej opinii (w sprawie VIIIW 429/10), a mianowicie, iż nie został on powiadomiony o terminie oględzin. Należy zauważyć, iż stosowne dokumenty akt VIIIW 429/10 powyższe zarzuty obalają, gdyż wykazują, że E. K. był o terminie oględzin prawidłowo powiadomiony - odmówił odebrania korespondencji (k. 74-79 akt VIIIW 429/10).

W tym miejscu należy odnieść się do zarzutów apelacji odnośnie wcześniej wydanych wyroków w innych sprawach, w których to przyjmowano, iż to A. K. nieprawnie użytkował sporny pas przygraniczny między działkami (...). Z dopuszczonych przez Sąd Rejonowy akt innych spraw (odpisy zapadłych w nich wyroków zostały w nin. sprawie dopuszczone jako dowody przez Sąd Okręgowy i załączone do akt – k. 179-194, 196-198, 201, 211-213, 215-224) wynika, że faktycznie wcześniej w powyższym zakresie zapadały różne, sprzeczne wyroki (vide zwł. sprawy VIIIW 361/10, VIIIW23/10). Jednakże wskazać należy, że po pierwsze zgodnie z art. 8 §1 kpk w zw. z art. 8 kpsw, rozpoznając daną sprawę sąd nie może opierać się na ustaleniach faktycznych i wyrokach wydanych w innych sprawach – zagadnienia faktyczne i prawne rozstrzyga samodzielnie i nie jest związany rozstrzygnięciem innego sądu, a nadto należy wskazać, iż po opinii biegłego wydanej w sprawie VIIIW 429/10 w dwóch sprawach: VIIIW361/10 i VIIIW23/10 doszło do wznowienia postępowania i uniewinnienia uprzednio skazanego A. K.. Z kolei w sprawie VIII Waz 145/11 Sąd Apelacyjny wniosku o wznowienie wprawdzie nie uwzględnił, ale z przyczyn formalno-proceduralnych (odpis postanowienia SA IIAKo 52/12 k. 236-237). Należy jedynie żywić nadzieję, że rozgraniczenie na drodze cywilnej działek (...)(kserokopia pisma procesowego z dnia 29.XI.2012r. złożonego przez obwinionego na rozprawie odwoławczej – k. 230-233) zakończy ostatecznie spór między stronami, który doprowadził do licznych spraw wykroczeniowych.

Analiza dowodów wykazuje, iż Sąd Rejonowy – wbrew zarzutom i wywodom apelacji – poczynił także prawidłowe ustalenia faktyczne w zakresie rodzaju poszczególnych upraw, znajdujących się w czasie objętym zarzutami na obu działkach, zwłaszcza na spornym pasie granicznym oraz w zakresie możliwości ich skoszenia, co miało bezpośredni związek z zarzutem z pkt.II. Sąd Rejonowy prawidłowo oparł przedmiotowe ustalenia nie tylko na opinii biegłego, ale także na korespondujących z nią zeznaniach świadków A. K., K. K., T. K., a częściowo także W. K.. Należy zauważyć, iż w protokole oględzin, które dokonał Sąd Rejonowy (aczkolwiek dowód ten nie został bliżej omówiony) też widnieją odpowiednie zapisy co do upraw rolnych na stronie A. K. i roślinności trawiastej na działce obwinionego oraz na spornym pasie granicznym. Powyższe dowody, wbrew zarzutom i wywodom apelacji zostały przeanalizowane i ocenione prawidłowo. Twierdzenia obwinionego o nie rozróżnieniu trawicy i ziela od trawy pastwiskowej stanowią wyłącznie nieistotną polemikę. A. K. jednoznacznie stwierdził, iż tego rodzaju trawa nadawała się do koszenia. Należy z kolei zauważyć, iż W. K. – żona obwinionego w tej kwestii nie zeznawała jednolicie. Raz twierdziła, że kosiła tę trawę, po czym zeznała, że żartowała, bo tylko wypasała krowy. Z kolei zarówno K. K., jak i T. K. jednoznacznie i konsekwentnie zeznali, iż obwiniony kosił trawę. Fakt, iż SR dał wiarę jednej ze stron konfliktu nie może być utożsamiane z błędem w ustaleniach faktycznych czy też z dowolnością w ocenie dowodów. Nie można też a priori negować wiarygodności zeznań pokrzywdzonych i członków ich rodziny (syna) z uwagi na łączące ich relacje. Sąd Rejonowy miał na uwadze konflikt stron i analizował wszystkie ich zeznania pod kątem wzajemnej spójności. Należy z kolei dodać, iż dopuszczone przez Sąd Okręgowy z urzędu dowody w postaci informacji z KPP w S. (k. 174-176) oraz akt sprawy VIIIW 393/11 (w tym zdjęcia z k. 20-24) potwierdziły zeznania A. K. co do tego, iż w dniu 7 września 2011r., a więc od razu po dokonaniu przez obwinionego z części jego działki (...) skoszeniu i zabraniu trawy, była wzywana na interwencję Policja i że były robione wtedy zdjęcia tej części jego działki. Dowody te jeszcze bardziej uwiarygodniają wersję pokrzywdzonych co do podjęcia przez obwinionego zachowań, opisanych w obu zarzutach.

Ustaień odnośnie rodzaju roślinności jak rosła na działkach i oraz możliwości ich koszenia nie mogą obalić, wbrew wywodom apelacji, dowody w postaci wspomnianego powyżej protokołu oględzin oraz z zeznań funkcjonariusza P. I. (wskazać należy, iż oględziny działek były robione przez Sąd Rejonowy dopiero w maju 2012r., a z kolei świadek I. nie pamiętał jak wyglądała trawa we wrześniu 2012r. – k. 71v). Z kolei załączone do akt VIIIW 393/11 zdjęcia z 7 września 2011r. (nr 5-10 z k. 21-23) również kwestii tej przesądzić nie mogą, aczkolwiek ich analiza wykazuje, iż generalnie stan ziemi na pasie granicznym nie był przeszkodą do wykonania na nim koszenia trawy, a zdjęcie nr 5 przekonuje, że miało ono miejsce (na wskazywanym przez A. K. pasie granicznym brak w zasadzie trawy). Uwzględniając powyższe uznać należy, iż dowody, na jakich oparł przedmiotowe ustalenia Sąd Rejonowy – dowody osobowe, były jak najbardziej miarodajne i w tym zakresie Sąd Rejonowy nie dopuścił się żadnej nieprawidłowości.

Za chybione uznać należy zarzuty apelacji dotyczące uchybień proceduralnych, a mianowicie nie rozpoznania przez Sąd Rejonowy wniosków dowodowych obwinionego oraz naruszenia zasady res iudicata.

Odnosząc się do pierwszego z powyższych zarzutów należy stwierdzić jedynie częściową jego zasadność. W toku postępowania obwiniony faktycznie kilkakrotnie składał wnioski o dołączenie do materiału dowodowego akt innych, wskazanych z sygnatur spraw, które toczyły się wcześniej między stronami (vide pismo z 11.I.12r. k.38, z 8.II.12r. k.64, z 18.VII.12r. k.111v). Nie można jednakowoż zgodzić się z wywodami apelacji, iż Sąd nie podjął w zakresie tych wniosków stosownej decyzji, gdyż jak wykazują akta sprawy zdecydowaną większością wnioskowanych spraw zaliczył do materiału dowodowego na sam koniec przewodu sądowego (vide postanowienie z k. 111v). Rację ma natomiast obwiniony, iż co do trzech jego wniosków Sąd Rejonowy w ogóle nie podjął żadnej decyzji i pozostawił je nie rozpoznane, w szczególności nie oddalił tych wniosków, co może świadczyć, iż doszło do obrazy art. 39 §2 kpsw w zw. z art. 170 §1kpk. Dotyczy to wniosków o dołączenie spraw: VIIIW393/11 i VIIIW455/12 oraz wniosku o zwrócenie się do (...)w S.o udzielenie stosownej informacji dot. rodzaju gruntów, do jakich A. K.wnioskował o dopłaty (k.39v). Należy jednakowoż uznać, iż przedmiotowe uchybienie nie miało wpływu na treść zaskarżonego wyroku. W zakresie sprawy VIIIW 393/11 Sąd Okręgowy dopuścił ją, z uwagi na zarzuty i argumenty podnoszone w apelacji, jako dowód na etapie postępowania odwoławczego i stwierdził, że nie zawierała ona żadnych dowodów i okoliczności, które podważałyby treść zaskarżonego wyroku, a odwrotnie - w pewnym sensie potwierdzała nawet dokonane przez Sąd Rejonowy ustalenia (opisane wcześniej zdjęcia z k. 5-10 akt przedmiotowej sprawy). Z kolei druga ze wskazanych spraw nie miała żadnego związku ze sprawą niniejszą (vide k. 168 i 169v). Natomiast co do informacji z (...)należy stwierdzić, iż okoliczności, które miała wykazać były całkowicie nieistotne i nie miały znaczenia dla rozpoznania sprawy, w tym dokonanych ustaleń faktycznych.

Co do zarzutu obrazy zasady res iudicata (art. 5 §1 pkt.8 kpsw) należy stwierdzić, iż analiza dołączonych akt innych spraw, w tym przede wszystkim treść zapadłych w nich wyroków, czyni ten zarzut całkowicie chybiony – przedmiot ich rozpoznania nie był w żadnym razie tożsamy z przedmiotem rozpoznania w sprawie niniejszej (różnice tak co do osób obwinionych, ale także inne rodzajowo czyny lub w wypadku tych samych czynów i osoby obwinionego inny czas ich popełnienia – VIIIW429/10, VIIIW393/11).

Odnosząc się do dokonanej przez Sąd Okręgowy zmiany wyroku w zakresie daty popełnienia czynu z art. 119 §1 kw, opisanego w pkt II, należy wskazać, iż analiza materiału dowodowego, w tym zwłaszcza zeznań A. K. (k.40), ale także ustalenia faktyczne zawarte w pisemnych motywach zaskarżonego wyroku (vide k.117) wskazują, iż czyn ten został popełniony w okresie od 1 września do 7 września 2011r., a nie jak mylnie przyjęto w zarzucie wniosku o ukaranie (a czego Sąd I instancji nie poprawił) - w okresie od 1 do 13 września 2011r.

Mając na uwadze powyższe rozważania, uznając zaskarżony wyrok w pozostałej części, w tym co do orzeczonej wobec obwinionego kary, za prawidłowy i sprawiedliwy - Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji swojego wyroku.

Na mocy art. 624 §1 kpk w zw. z art. 119 kpsw zwolnił obwinionego od kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, biorąc pod uwagę jego sytuację majątkową oraz osiągnięte dochody.